

ŠIAULIŲ R. KURŠĖNŲ LOPŠELIO-DARŽELIO DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS DĖL SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS ĮGYVENDINIMO LOPŠELYJE- DARŽELYJE PATVIRTINIMO

2020 m. rugsėjo 21 d. Nr. V-38 (1.6)
Kuršėnai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 56 straipsnio 17 punktu, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017-03-22 įsakymu Nr. V-190 patvirtintomis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis,

t v i r t i n u Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio Smurto ir patyčių prevencijos įgyvendinimo tvarkos aprašą (pridedama).

Lopšelio-darželio direktorė

Violeta Kumžienė

ŠIAULIŲ R. KURŠĖNŲ LOPŠELIO-DARŽELIO SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Smurto ir patyčių prevencijos vykdymo Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio (toliau – Lopšelio-darželio) tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – palaikyti saugią, ugdytinių asmenybės augimui, brandai ir ugdymuisi palankią aplinką Lopšelyje-darželyje, kuriame visi bendruomenės nariai jaučiasi gerbiami, priimti, saugūs, jų nuomonė ir siūlymai yra išklausomi ir vertinami. Psichologinė ugdytinių savijauta ir saugumas Lopšelyje-darželyje susijęs su emocine ugdytinių, Lopšelio-darželio darbuotojų, tėvų (toliau – Lopšelio-darželio bendruomenės nariai) gerove, jų tarpusavio santykiais.

2. Tvarkos aprašas nustato smurto ir patyčių stebėsenos, prevencijos ir intervencijos vykdymą Lopšelyje-darželyje.

3. Prevencija Tvarkos apraše suprantama kaip priemonės ir būdai, kuriais siekiama užkirsti kelią socialinės rizikos veiksniams atsirasti arba jų įtakai sumažinti, stiprinti apsauginius veiksnius. Prevencija yra nuolatinis, cikliškas (ne baigtinis) procesas, apimantis esamų arba potencialiai galimų problemų identifikavimą, tinkamų priemonių joms spręsti parinkimą ir vykdymą, poveikio į(si)vertinimą ir tolesnių veiksmų planavimą.

4. Prevencijos priemonės, nukreiptos į visus Lopšelio-darželio ugdytinius, padeda išvengti problemų (pvz., patyčių ar kitokio smurto) atsiradimo ir mažinti egzistuojančių problemų mastą. Tiems ugdytiniams, kuriems visam Lopšeliui-darželiui taikomos prevencijos priemonės yra nepaveikios ir jų nepakanka, taikomos papildomos prevencijos priemonės ar (ir) programos, teikiama švietimo pagalba.

5. Intervencija Tvarkos apraše suprantama kaip Lopšelio-darželio vadovo, pavaduotojų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir kitų Lopšelio-darželio darbuotojų (toliau – Lopšelio-darželio darbuotojai) koordinuoti veiksmai, nukreipti į smurto ir patyčių stabdymą, taip pat – švietimo pagalbos priemonių visumą.

6. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme.

II SKYRIUS SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA BEI PREVENCIJA LOPŠELYJE-DARŽELYJE

7. Saugios aplinkos Lopšelyje-darželyje kūrimas apima glaudžiai tarpusavyje susijusius, integraliai veikiančius komponentus: Lopšelio-darželio veiklą ir valdymą, socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą, pozityvaus Lopšelio-darželio mikroklimato kūrimą, ugdytinių pozityvių vertybių formavimą ir tėvų (globėjų) (toliau – Tėvai) įtraukimą / išitraukimą.

8. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi Lopšelio-darželio veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi Lopšelio-darželio vadovas, Vaiko gerovės komisijos nariai, grupių mokytojai, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, o jos vykdyme dalyvauja visi Lopšelio-darželio bendruomenės nariai.

9. Lopšelio-darželio vadovas yra atsakingas už Lopšelio-darželio Tvarkos aprašo parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremto kasmetinio Lopšelio-darželio smurto ir patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, jo pristatymą Lopšelio-darželio bendruomenei ir vykdymą.

10. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja ne mažiau 3 atsakingi asmenys, sudarantys smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo

grupę (toliau – Vykdyto grupė). Lopšelio-darželio vadovas Vykdyto grupės nariais paskiria 3 ar daugiau Vaiko gerovės komisijos narius, kurie kasmet:

10.1. vadovaudamasi Lopšelio-darželio veiklos kokybei įsivertinti ir tobulinti skirtais instrumentais ar kitais pasirinktais būdais (apklausa, stebėjimu, pokalbiais ar kt.), reguliariai renka informaciją apie ugdymo(si) aplinkos saugumą, Lopšelio-darželio bendruomenės narių tarpusavio santykius ir identifikuoja aktualias problemas;

10.2. surenka apibendrintus duomenis iš grupių mokytojų ar direktoriaus pavaduotojo ugdymui dėl Lopšelyje-darželyje fiksuotų pranešimų apie smurtą ir patyčias, ir atlieka jų analizę;

10.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie smurtą ir patyčias analizės duomenimis, rengia smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

10.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį Vaiko gerovės komisijos posėdyje;

10.5. teikia siūlymus Lopšelio-darželio vadovui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo Lopšelyje-darželyje, Lopšelio-darželio darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;

10.6. teikia siūlymus Lopšelio-darželio vadovui dėl šio Tvarkos aprašo tobulinimo;

10.7. atlieka kitus Lopšelio-darželio Tvarkos apraše numatytus veiksmus.

11. Grupių mokytojai ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias, informuoja Vaiko gerovės komisijos narius, koordinuojančius vykdymo Tvarką, apie prevencijos, intervencijos taikomų priemonių rezultatus grupėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su smurtu ir patyčiomis.

III SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ INTERVENCIJA LOPŠELYJE-DARŽELYJE

12. Visais įtariamų ir realių smurto ir patyčių atvejais kiekvienas Lopšelio-darželio administracijos atstovas, mokytoja ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas reaguodamas:

12.1. įsikiša įtarus ir / ar pastebėjus patyčias – nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

12.2. primena vaikui, kuris tyčiojasi, Lopšelio-darželio nuostatas ir grupės elgesio taisykles;

12.3. jei vaikui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (Tėvus, Lopšelio-darželio darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba, vaiko teisių tarnyba);

12.4. informuoja grupės mokytoją ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui apie įtariamą ir / ar įvykusį smurtą ir patyčias;

12.5. tiesiogiai informuojant vieną iš Vykdyto grupės narių apie įtariamą ir / ar įvykusį smurtą ir patyčias (ar elektronines patyčias), kartu pateikia užpildytą pranešimo apie patyčias formą (Priedas Nr. 1).

13. Grupės mokytojas gavęs informaciją apie įtariamą ir / ar įvykusį smurtą ir patyčias:

13.1. išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai smurto ir patyčių atvejis;

13.2. organizuoja individualius pokalbius su smurto ir patyčių dalyviais, informuoja Tėvus, esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

13.3. vykdo tolesnę patyčių situacijos stebėseną.

13.4. užpildo pranešimo apie smurtą ir patyčias formą (Priedas Nr. 1); ją perduoda Vykdyto grupės pirmininkui;

14. Užpildytą formą priėmęs asmuo (Vykdyto grupės pirmininkas) formą registruoja Smurto ir patyčių registracijos žurnale.

14.1. nesibaigus smurto ir patyčių situacijai, imasi spręsti šį atvejį.

14.2. esant sudėtingesnei situacijai, inicijuoja Vykdyto grupės posėdį, o prireikus ir Vaiko gerovės komisijos posėdį.

15. Vaiko gerovės komisija, įvertinusi turimą informaciją:

15.1. numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su skriaudėju, skriaudžiamuoju, stebėtojais, jų tėvais kt. priemonės), supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus); esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;

15.2. informuoja Lopšelio-darželio direktorių apie esamą situaciją;

15.3 vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius susirinkimus situacijos įvertinimui.

16. Lopšelio-darželio bendruomenės nario, įtarusio patyčias ar liudijusio smurto ir patyčių atvejį, gavusio apie jas pranešimą, veiksmai:

17. Vaikui smurtavus ir pasityčiojus iš administracijos atstovo, pedagogo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo pastebėjęs ir / ar įtaręs smurtą ir patyčias turėtų informuoti Lopšelio-darželio direktorių, kuris imasi Lopšelio-darželio tvarkos apraše ar kituose Lopšelio-darželio dokumentuose numatytų veiksmų.

18. Lopšelio-darželio direktorius, sužinojęs apie darbuotojo patiriamą smurtą ir patyčias arba darbuotojo tyčiojimąsi, privalo nedelsiant imtis priemonių.

19. Kitiems smurto ir patyčių dalyviams pagal individualius poreikius Lopšelyje-darželyje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

20. Skatinamas Tėvų dalyvavimas kuriant saugią ugdymo(si) aplinką Lopšelyje-darželyje, įtraukiant juos į Priemonių planavimą ir įgyvendinimą, kitas veiklas, atstovavimą Lopšelio-darželio vietos bendruomenėje, savivaldoje;

21. Vykdomas Tėvų konsultavimas ir informavimas patyčių ir smurto prevencijos, saugios aplinkos Lopšelyje-darželyje kūrimo klausimais.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

23. Su šiuo Tvarkos aprašu pasirašytinai supažindinami visi Lopšelio-darželio darbuotojai, viešinamas Lopšelio-darželio interneto svetainėje, informuojami tėvai;

24. Kiekvienų mokslo metų pabaigoje atliekama anoniminė ugdytinių Tėvų ir mokytojų apklausa, siekiant išsiaiškinti patyčių situaciją Lopšelyje-darželyje. Duomenys apibendrinami ir pagal gautus rezultatus sudaromas veiklų planas kitiems mokslo metams.

25. Pedagoginiai darbuotojai ne rečiau kaip kartą per ketverius metus tobulina kvalifikaciją vaikų socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymo srityje, taip pat tobulina asmenines socialines ir emocines kompetencijas.

ŠIAULIŲ R. KURŠĖNŲ LOPŠELIS-DARŽELIS PRANEŠIMO APIE SMURTĄ IR PATYČIAS FORMA

_____
Pranešimo data

Ugdymo įstaigos pavadinimas Šiaulių r. Kuršėnų lopšelis-darželis

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐	Fizinės: bendruomenės nario užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);
☐	Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas / kitas bendruomenės narys yra nepageidaujamas ar atstumiamas;
☐	Elektroninės: patyčios vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko / kito bendruomenės nario asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).
☐	Kiti pastebėjimai (įrašyti) _____.
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojamumas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Vaiko ar kito bendruomenės nario <u>patyrusio patyčias</u> vardas, pavardė, amžius, grupė:	
Vaiko/-ų ar kito bendruomenės nario <u>kuris tyčiojosi</u> vardas, pavardė, amžius, grupė:	
Bendruomenės nario <u>stebėjusio patyčias</u> vardas, pavardė, amžius, grupė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

Lopšelio-darželio pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veiksmų po įvykio, planas su:

Vaiku, kitu bendruomenės nariu patyrusiu patyčias:	
Vaiku, kitu bendruomenės nariu, kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais, jei tai vaikai:	
Kitais lopšelio-darželio darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	